

Briselē, 22.6.2018.
COM(2018) 488 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI

Četrpadsmitais ziņojums par Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 866/2004 īstenošanu un situāciju, kas izveidojusies tās piemērošanas rezultātā laikposmā no 2017. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim

{SWD(2018) 352 final}

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI

Četrpadsmitais ziņojums par Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 866/2004 īstenošanu un situāciju, kas izveidojusies tās piemērošanas rezultātā laikposmā no 2017. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim

Padomes Regula (EK) Nr. 866/2004 par režīmu saskaņā ar Pievienošanās akta¹ 10. protokola 2. pantu (“Zaļās līnijas regula” jeb “ZLR”) stājās spēkā 2004. gada 1. maijā. Tajā reglamentēta ES tiesību normu piemērošana attiecībā uz personu pārvietošanos, kā arī preču un pakalpojumu apriti pāri robežlīnijai, kas atdala Kipras Republikas teritoriju, kurā tās valdība īsteno faktisku kontroli, no teritorijas, kuru tā faktiski nekontrolē. Lai nodrošinātu šo noteikumu iedarbību, to piemērošanas joma tika paplašināta, iekļaujot arī robežlīniju starp minētajām teritorijām un Apvienotās Karalistes Suverēno austrumu bāzu teritoriju (*ESBA*).²

Šajā ziņojumā aplūkots laikposms no 2017. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

Pārskata periodā Komisija uztur konstruktīvu dialogu ar Kipras Republikas kompetentajām iestādēm un Suverēnās bāzu teritorijas (*SBA*) administrāciju par minētās regulas īstenošanu, kā arī ar Kipras turku Tirdzniecības kameru (*KTTK*).

1. PERSONU ROBEŽŠĶĒRSOŠANA

1.1. Robežšķērsošana atļautajās vietās

Regula nodrošina stabilu tiesisko regulējumu attiecībā uz robežšķērsošanu, ko veic Kipras valstspiederīgie, citi ES pilsoņi un trešo valstu valstspiederīgie, kuri Zaļo līniju (“robežlīnija”) šķērso atļautajās robežšķērsošanas vietās. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem 2017. gadā palielinājās robežlīniju šķērsojušo Kipras turku un Kipras grieķu skaits.

Saskaņā ar Kipras Republikas Policijas (turpmāk *CYPOL*) sniegtajiem datiem robežlīniju šķērsoja 646 569 (iepriekšējā gadā — 613 111) Kipras grieķi un 267 467 Kipras grieķu transportlīdzekļi (iepriekšējā gadā — 244 929) no valdības kontrolētās teritorijas uz Kipras ziemeļdaļu un 1 140 682 (iepriekšējā gadā — 1 138 670) Kipras turku un 435 882 Kipras turku transportlīdzekļi (iepriekšējā gadā — 413 208) no Kipras ziemeļdaļas uz valdības kontrolēto teritoriju pārskata periodā³.

Robežlīniju šķērsojušo ES pilsoņu, kas nav Kipras valstspiederīgie, un trešo valstu valstspiederīgo skaits būtiski palielinājās. Pārskata periodā tie bija 822 318 ES pilsoņi, kas nav Kipras valstspiederīgie, un trešo valstu valstspiederīgie (iepriekšējā gadā: 385 426). Ievērojamais robežlīniju šķērsojušo ES pilsoņu, kas nav Kipras valstspiederīgie, un trešo valstu valstspiederīgo skaita pieaugums tika saistīts ar kopējo tūrisma pieaugumu salā.

¹ OV L 161, 30.4.2004., 128. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes 2013. gada 15. jūlija Regulu (ES) Nr. 685/2013 (OV L 196, 19.7.2013., 1. lpp.); tā ir pazīstama kā “Zaļās līnijas” regula.

² Sk. Zaļās līnijas regulas 3. apsvērumu.

³ Kipras Republikas iestādes neapko nedz datus par Kipras grieķiem, kas atgriezušies valdības kontrolētajā teritorijā, nedz datus par Kipras turkiem, kas atgriezušies Kipras ziemeļdaļā.

Iepriekš minētie *CYPOL* apkopotie dati neietver datus par personām un transportlīdzekļiem, kas šķērso robežlīniju no Kipras ziemeļu daļas *Pergamos* un *Strovilia* robežšķērsošanas punktos, kas atrodas Apvienotās Karalistes Suverēnās Austrumu bāzes teritorijas (*ESBA*) pārvaldībā. Šajā sakarībā *ESBA* ziņo, ka 140 913 (iepriekšējā gadā — 125 457) Kipras grieķu un 59 852 Kipras grieķu transportlīdzekļi (iepriekšējā gadā — 49 694) robežšķērsošanas gadījumu tika reģistrēti uz Kipras ziemeļu daļu. Tajā pašā laikā 457 314 (iepriekšējā gadā — 429 807) Kipras turki un 272 090 Kipras turku transportlīdzekļi (iepriekšējā gadā — 246 474) šķērsoja robežlīniju pretējā virzienā. Turklāt robežlīniju šķērsoja 415 051 (iepriekšējā gadā — 295 042) ES pilsonis, kas nav Kipras valstspiederīgie, un trešo valstu valstspiederīgie.

CYPOL darbinieku skaits, kuri strādā tieši robežšķērsošanas vietās, 2017. gadā palika nemainīgs, proti, 69 darbinieki tāpat kā 2016. gadā.

Kipras turku kopienas apkopotie dati 2017. gadā norāda uz pieaugošu Kipras grieķu robežlīnijas šķērsošanas reižu skaitu, proti, līdz 1 066 284 (iepriekš — 980 724) un Kipras grieķu transportlīdzekļu robežlīnijas šķērsošanas reižu skaita pieaugumu līdz 392 300 (iepriekš — 346 609) no valdības kontrolētās teritorijas uz Kipras ziemeļdaļu. Dati arī parāda pieaugumu Kipras turku robežlīnijas šķērsošanas reižu skaitā, proti, līdz 1 796 353 (iepriekš: 1 762 498) un Kipras turku transportlīdzekļu šķērsošanas reižu skaita pieaugumu līdz 782 656 (iepriekš — 728 049) pretējā virzienā. Saskaņā ar sniegtajiem statistikas rezultātiem 1 546 475 ES pilsoņi, kas nav Kipras un trešo valstu pilsoņi, šķērsoja robežlīniju no valdības kontrolētajiem reģioniem uz Kipras ziemeļu daļu (iepriekš: 1 253 446).

2017. gadā netika ziņots par incidentiem saistībā ar robežlīnijas šķērsošanu. Tomēr līdz šim Kipras Republikas iestādes vēl aizvien liedz iekļūt valdības kontrolētajā teritorijā, šķērsojot robežlīniju, Kipras turku autobusiem, kas ved ES pilsoņus.

Tika turpināts darbs pie infrastruktūras izbūves, lai varētu atvērt divus jaunus robežšķērsošanas punktus *Lefka-Apliki* un *Deryneia*.

Apvienoto Nāciju Miera uzturēšanas spēki Kiprā (*UNFICYP*) turpināja veicināt iespējas abām kopienām praktizēt reliģisko pārliecību.⁴ Tomēr *UNFICYP* ar bažām novēroja kritumu reliģisko ceremoniju veikšanas pieprasījumu skaitā, ko organizācija tika lūgta veicināt Kipras ziemeļu daļā, kā arī samazinājās izsniegto atļauju šādu ceremoniju veikšanai, salīdzinot ar to pašu periodu 2016. gadā.

1.2. Neatbilstīga migrācija pāri Zaļajai līnijai un patvērums

Kā liecina par 2017. gadu sniegtie *CYPOL* dati, palielinājās to migrantu skaits, kuri neatbilstīgi šķērsoja robežlīniju virzienā no Kipras ziemeļdaļas uz valdības kontrolēto teritoriju. 2017. gadā 1686 migranti šķērsoja robežlīniju šādā veidā, savukārt 2016. gadā šis skaitlis bija 1499, un 2015. gadā tie bija 1290 migranti. Izcelsmes valstis, no kurām ieceļoja vislielākais pēc robežlīnijas šķērsošanas aizturēto neatbilstīgo migrantu skaits, ir Sīrija (753), Pakistāna (119), Somālija (111), Kamerūna (98) un Turcija (74). No šiem

⁴ ANO ģenerālsekretāra 2018. gada 9. janvāra ziņojums par *UNFICYP* [S/2018/25]. 24. un 25. lpp.

1686 neatbilstīgajiem migrantiem 90 % lūdza starptautisko aizsardzību Kipras Republikā (1519). Lielākā daļa no tiem bija sīrieši (744).

Nelikumīgos migrantus parasti aiztur robežkontroles gaitā pie robežlīnijas vai lidostās, kad viņi mēģina atstāt Kipru. Dažos gadījumos nelikumīgie migranti dodas uz policijas iecirkņiem, lai lūgtu starptautisko aizsardzību.

CYPOL varēja identificēt personas, kas neregulāri šķērsojušas robežlīniju uz valdības kontrolēto teritoriju, izmantojot tos pašus kritērijus, ko iepriekšējos gados, galvenokārt pēc informācijas, kas norādīta migrantu ceļošanas dokumentos un paziņojumos. Saskaņā ar šo novērtējumu, gandrīz visi migranti, kas aizturēti valdības kontrolētajā teritorijā pēc robežlīnijas neatbilstīgas šķērsošanas, iepriekš Kipras ziemeļdaļā ieradušies no Turcijas.

Kipras turku kopiena apliecināja, ka Kipras ziemeļdaļā joprojām tiek veikti pasākumi neatbilstīgās migrācijas novēršanai. 2017. gadā 2858 personām⁵ tika atteikta ieceļošana Kipras ziemeļdaļā, bet 645 personas⁶, kas aizturētas Kipras ziemeļdaļā, tika nogādātas atpakaļ Turcijā, kas bija pēdējā vieta, kuru tās apmeklējušas pirms ierašanās salā.

Abu kopienu pārstāvji regulāri tiek ANO aizgādībā izveidotās divkopienu tehniskās komitejas ietvaros, kurā tiek izskatīti noziedzības un krimināllietu jautājumi (*TCCCM*). Abas kopienas kā šīs komitejas papildinājumu turpina izmantot “kopējo saziņas telpu” – forumu informācijas apmaiņai krimināllietās.

CYPOL norāda, ka sadarbība ar citām kompetentajām Kipras Republikas valdības struktūrvienībām un *ESBA* administrāciju ir ļoti laba.

Suverēnā austrumu bāzu teritorija (ESBA)

Kopumā neatbilstīgā migrācija no Kipras ziemeļdaļas caur *ESBA* nedaudz samazinājās. 2017. gadā pēc robežlīnijas neatbilstīgas šķērsošanas tika aizturēti divi neatbilstīgie migranti.⁷ Robežlīnijas šķērsošana tika liegta 1263 personām, no kurām vairākums bija Turcijas pilsoņi (379). *ESBA* autoritātes liedza arī šķērsot robežlīniju ASV, Krievijas, Ukrainas, Krievijas, Irānas un Gruzijas valstspiederīgajiem, kas ieradās caur Kipras ziemeļdaļu.⁸ Šīs personas tika novirzītas uz robežšķērsošanas vietu *Agios Dhometios*, lai viņi izpildītu prasības ieceļošanai Kipras Republikā.

Suverēnās bāzu teritorijas (*SBA*) amatpersonas turpināja norādīt, ka viņu sadarbība ar Kipras Republiku ir izcila.

⁵ Turcijas valstspiederīgie: 421, Sīrijas valstspiederīgie: 348, Turkmenistānas valstspiederīgie: 279, Irānas valstspiederīgie: 119, Irākas valstspiederīgie: 152.

⁶ Turcijas valstspiederīgie: 261, Sīrijas valstspiederīgie: 118, Turkmenistānas valstspiederīgie: 18, Moldovas Republikas valstspiederīgie: 11, Nigērijas valstspiederīgie: 38.

⁷ Minētie divi neatbilstīgie migranti, kas aizturēti *ESBA*, tika nodoti Kipras Republikas iestādēm un pieskaitīti to personu kopējam skaitam, kuras neatbilstīgi šķērsojušas robežlīniju un kuru iedalījums atbilstoši valstspiederībai ir norādīts dokumenta SWD(2018) [atjaunināts] VII tabulā.

⁸ ASV valstspiederīgie: 104, Ukrainas valstspiederīgie: 90, Krievijas valstspiederīgie: 55, Irānas valstspiederīgie: 31, Gruzijas valstspiederīgie: 28.

Ārpus robežšķērsošanas vietām SBA policija, pamatojoties uz riska novērtējumu un izlūkdatiem, veic patruļas, lai nepieļautu neatbilstīgo migrāciju. Papildus šīm patruļām tiek veiktas arī SBA muitas un militārā dienesta patruļas.

Īpaši grūti kontrolējamas ir četras “neatļautas robežšķērsošanas vietas” Pergamos ciemā un tā tuvumā, kuras izmanto vietējie iedzīvotāji un lauksaimnieki. Kā jau norādīts iepriekšējos ziņojumos, šīs “neatļautās robežšķērsošanas vietas” joprojām rada bažas, tādēļ būtu jāatrod piemērots risinājums atbilstoši 2003. gada Pievienošanās akta 3. protokola 5. panta 2. punktam.⁹ SBA ir norādījusi, ka vajadzības gadījumā “neatļautajās robežšķērsošanas vietās” var ātri izvietot personālu.

2. PREČU VEŠANA PĀRI ROBEŽLĪNIJAI

2.1. Tirdzniecības vērtība

Saskaņā ar Zaļās līnijas regulas 4. pantu preču ievešana no teritorijas, ko valdība faktiski nekontrolē, uz valdības kontrolēto teritoriju, nodrošinot, ka tās atbilst 4. pantā¹⁰ noteiktajiem kritērijiem, un tām ir pievienots Kipras turku Tirdzniecības kabineta izdots dokuments. Saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 1480/2004¹¹ 8. pantu Kipras turku Tirdzniecības kamera (KTTK) un Kipras Republikas iestādes ik mēnesi sniedza ziņojumu par to preču veidu, apjomu un vērtību, par kurām tika izsniegti pavaddokumenti. Abas puses ziņoja par precēm, kas valdības kontrolētajā teritorijā ievestas caur robežšķērsošanas vietām Pergamos un Strovilia, kuras atrodas SBA administrācijas pārziņā.

Kā liecina KTTK sniegtie dati, preču, par kurām tika izsniegti pavaddokumenti, kopējā vērtība bija EUR 5 697 695 (iepriekšējā gadā — EUR 5 017 714). Tas liecina, ka to preču kopējā vērtība, par kurām tika izsniegti pavaddokumenti, salīdzinājumā ar 2015. gadu palielinājās par 13,55 %.

Kā norādīts Kipras Republikas iestāžu sniegtajos ziņojumos, to pāri robežlīnijai ievesto preču kopējā tirdzniecības vērtība, par kurām tika izsniegti pavaddokumenti, palielinājās, proti, par 9,5 %, sasniedzot EUR 4 790 964 (iepriekšējā gadā — EUR 4 374 968,06). Galveno šī pieauguma daļu veidoja būvmateriāli. Vispārīgais pieaugums tiek saistīts ar ekonomikas atlabšanu.

Kā liecina Kipras Tirdzniecības un rūpniecības kameras (KTRK) sniegtie dati, tirdzniecība virzienā no valdības kontrolētās teritorijas uz Kipras ziemeļdaļu (kas gan neietilpst ZLR piemērošanas jomā) nedaudz pazeminājās, proti, par apmēram 0,8 % – no EUR 1 354 947 (2016. gadā) līdz EUR 1 343 524 (2017. gadā). Tirdzniecība virzienā no valdības kontrolētās teritorijas uz Kipras ziemeļdaļu veido 28,04 % no tirdzniecības pretējā virzienā (2016. gadā – 30,97 %).

⁹ OV L 236, 23.9.2003., 940. lpp.

¹⁰ Regulas 4. panta 1. punktā ir noteikts, ka precēm jābūt pilnībā iegūtām teritorijās, kas neatrodas faktiskā Kipras Republikas valdības kontrolē, vai arī to galīgā, būtiskā, ekonomiski pamatotā apstrāde vai ražošana ir veikta šim nolūkam aprīkotā uzņēmumā teritorijās, kas neatrodas faktiskā Kipras Republikas valdības kontrolē.

¹¹ Komisijas Regula (EK) Nr. 1480/2004 (2004. gada 10. augusts), OV L 272, 20.8.2004., 3. lpp.

Kipras turku kopiena joprojām turpināja piemērot tirdzniecības režīmu, kurā būtībā ir pārņemti ZLR noteiktie ierobežojumi. Kā galveno iemeslu šī režīma piemērošanai Kipras turku kopiena ieinteresētās personas atzīst vietējo komersantu protekcionismu. Tomēr šo režīmu ne vienmēr piemēro konsekventi.

2.2. Preču veids

Tirdzniecības apjoma ziņā galvenās preču grupas 2017. gadā bija plastmasa, kam sekoja būvmateriāli, svaigas zivis, atkritumi vai lūžņu produkti un kartupeļi.¹²

Tāpat arī tika uzsākta jaunu produktu, piemēram, vīķu, drukātu katalogu, izgatavotu tekstilizstrādājumu markīzēm un olīvu, tirdzniecība. Visa tirdzniecība pāri robežlīnijai noritēja salas iekšienē.

2.3. Pārkāpumi

Pārskata perioda laikā Kipras Republika vērsa Komisijas uzmanību uz vienu konkrētu pārkāpumu saistībā ar tomātu kravu, kuras paraugi tika pārbaudīti Valsts laboratorijā, un konstatēta pārmērīga pirimiphometila klātbūtne virs pieļautā līmeņa. Komisija par to informēja KTTK, kas nekavējoties ražotājam pieprasīja veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību acquis prasībām, kā arī atgādināja visiem dārzena un augļu tirgotājiem par šīm prasībām.

2.4. Ar preču apriti saistīti šķēršļi un grūtības

Joprojām pastāv šķēršļi tirdzniecībai pāri robežlīnijai, un, kā uzskata Komisija un Kipras turku ekonomikas dalībnieki, minētie šķēršļi ir ierobežotā tirdzniecības apjoma cēlonis.

Kā minēts iepriekšējos ziņojumos¹³, jautājums par Kipras turku komerctransportu, kas šķērso robežlīniju, lai nokļūtu valdības kontrolētajā teritorijā, vēl aizvien nav atrisināts, un līdz šim Kipras turku komerctransporta, kura svars pārsniedz 7,5 tonnas, var šķērsot robežlīniju, ja vien tiem nav pilnībā acquis atbilstoši dokumenti, ko izsniegusi Kipras Republika. Kipras Republikas iestādes informēja Komisiju, ka tās ir ieviesušas noteikumus, kas Kipras turkiem atvieglo tehniskās apskates dokumentu un profesionālo autovadītāja apliecību saņemšanas procesu. Komisija ir pārliecināta, ka šā jautājuma atrisināšana būtiski palielinātu tirdzniecības apjomu, jo tiktu atvieglota preču pārvadāšana. Turklāt tas nostiprinātu sakarus starp Kipras ekonomikas dalībniekiem, tādējādi ievērojami veicinot uzticēšanos starp abām kopienām. Rezultātā Komisija ir sagatavojusi transporta drošības projekta koncepciju.

Kā minēts iepriekšējo gadu ziņojumos, Kipras Republikas iestādes, pamatojoties uz veselības dienestu paustajām bažām par ražošanas procesu Kipras ziemeļdaļā, neļauj pāri robežlīnijai ievest pārstrādātus pārtikas produktus. Kā ziņots iepriekš, Komisija joprojām uzskata, ka

¹² SWD(2018), IV tabula.

¹³ Skatīt, piemēram, devīto, desmito, vienpadsmito, divpadsmito un trīspadsmito gada ziņojumu par Padomes Regulas (EK) Nr. 866/2004 īstenošanu un situāciju, kas izveidojusies tās piemērošanas rezultātā.

saskaņā ar Zaļās līnijas regulu nav pamata veikt telpu pārbaudes Kipras ziemeļdaļā, lai novērtētu, vai ražošana notiek saskaņā ar Savienības tiesību normām.¹⁴

Lai gan Kipras Republikas iestādes, piemērojot Zaļās līnijas regulu, var ņemt produktu paraugus papildu analīzēm, tām nebūtu jāliedz visu pārstrādāto pārtikas produktu vešana pāri robežlīnijai. Pārskata periodā šajā jautājumā nav notikusi nekāda virzība.

Pārskata periodā Kipras Republikas iestādes tirdzniecībai ar materiāliem, kas paredzēti saskarei ar pārtiku, turpināja piemērot tās pašas prasības, kuras tās piemēro attiecībā uz apstrādātu pārtiku. Komisija izskata šo jautājumu.

Tāpat kā iepriekšējos gados, Kipras turku kopienas tirgotāji turpina ziņot par tirdzniecību ierobežojošām grūtībām saistībā ar preču uzņemšanu veikalu sortimentā un produktu un pakalpojumu reklamēšanu valdības kontrolētajā teritorijā. Tirgotāji turpina ziņot par Kipras grieķu vidū izplatīto nevēlēšanos pirkt Kipras turku izstrādājumus. Papildus tam tiek minēts, ka abu kopienu tirgotāji, kuri vēlas sākt komercdarbību otras kopienas teritorijā, sastopas ar daudzām administratīvām problēmām. Būtu jānodrošina, ka tirgus dalībnieki no abām kopienām var brīvi iesaistīties tirdzniecības attiecībās, kas atbilst viņu komercdarbības vajadzībām.

2.5. Preču kontrabanda

Preču kontrabanda joprojām ir plaši izplatīta, un tā atspoguļo neregulāras robežšķērsošanas kontroles grūtības.

Kipras Republika 2017. gadā 1334 reizes aizturēja kontrabandas preces (iepriekšējā gadā – 1852). Kipras Republikā aizturēto cigarešu apjoms 2017. gadā samazinājās, savukārt tinamās tabakas apjoms palielinājās: 203 290 cigaretes un 440 259 grami tinamās tabakas (iepriekšējā gadā — 257 785 cigaretes un 374 133 grami). Tika ziņots, ka šāda kontrabanda lielākoties notiek mazos daudzumos. Kontrabandas cēlonis ir cenu atšķirība un tas, ka valdības kontrolētajās teritorijās tabakas izstrādājumiem piemēro lielāku nodokli. Tika novērots arī alkohola un lauksaimniecības produktu kontrabandas pieaugums. Pārējo aizturēto priekšmetu vidū ir preces, kas neatbilst intelektuālā īpašuma tiesību normām, kā arī pesticīdi, dzīvnieku un piena produkti. Pirmās instances tiesā tika celta viena apsūdzība par kontrabandu. Cigarešu kontrabandas gadījumos mazos apjomos tika galvenokārt piespriesta administratīvais sods un atsavināšana.

2017. gadā ESBA iestādēs tika reģistrēts aizturēto kontrabandas preču apjoma pieaugums ESBA teritorijā; tika veiktas 432 aizturēšanas salīdzinājumā ar 277 gadījumiem 2016. gadā. Tāpat kā 2016. gadā cigaretes un tinamā tabaka bija preces, kas tika aizturētas visbiežāk.

¹⁴ Desmitais gada ziņojums par Padomes Regulas (EK) Nr. 866/2004 īstenošanu un situāciju, kas izveidojusies tās piemērošanas rezultātā.

Attiecībā uz preču tradicionālo piegādi buferzonā (sk. ZLR 4. panta 10. punktu) esošā Kipras turku *Pyla* ciema iedzīvotājiem būvmateriālu, zivju, cigarešu u. c. preču daudzumus uzrauga un reģistrē *ESBA* administrācija.

2.6. Tirdzniecības veicināšana

Komisija turpināja meklēt iespējas, kā veicināt tirdzniecību pāri robežlīnijai.

2015. gada jūlijā Komisija pieņēma priekšlikumu par Zaļās līnijas regulas grozīšanu. Priekšlikuma mērķis ir izveidot metodi, kā piemērot kontroles mehānismu precēm, uz kurām attiecināts atbilstoši Regulai (ES) Nr. 1151/2012 reģistrēts preču nosaukums, Kipras Republikas teritorijā, kurā Kipras Republikas valdība neīsteno reālu kontroli.¹⁵ Šis priekšlikums par regulas grozīšanu pārskata perioda beigās joprojām nebija apstiprināts. Priekšlikuma pamatā ir kopīga vienošanās par pagaidu risinājumu preču nosaukumam *Halloumi/Hellim*, kas būtu jāīsteno pēc Kipras atkalapvienošanās un ko panāca priekšsēdētāja Junkera vadībā, kad viņš 2015. gada 16. jūlijā apmeklēja Kipru.¹⁶

KTTK joprojām puda vispārīgu interesi par to, ka tiktu atcelts aizliegums tirgoties ar jebkādiem dzīvniekiem un dzīvnieku produktiem, ciktāl šādi produkti atbilst ES tiesību un administratīvo aktu prasībām. Komisija pašlaik turpina izskatīt lūgumu atļaut tirdzniecību ar zivsaimniecībās audzētām zivīm. Kipras Republika atkārtoti puda vēlmi izvērtēt iespēju paplašināt to preču sarakstu, kuras var ievest pāri robežlīnijai virzienā uz valdības kontrolēto teritoriju.

Komisija aicina ekonomikas dalībniekus izmantot komercdarbības iespējas un atzinīgi novērtē Kipras tirdzniecības un rūpniecības kameras un Kipras turku tirdzniecības kameras intensīvos centienus.

2.7. Savienības preces, kas pēc tās teritorijas šķērsošanas, kuru Kipras Republikas valdība faktiski nekontrolē, tiek ievestas atpakaļ teritorijā, kuru tā faktiski kontrolē.

Kipras Republikas iestādes ziņoja, ka 3899 preces pēc izvešanas cauri teritorijai, ko valdība faktiski nekontrolē, tika ievestas atpakaļ valdības kontrolētajā teritorijā. Tika minēts, ka šāda šķērsošana notiek netraucēti un lielākā daļa šīs preču aprites notiek robežšķērsošanas vietās *Kato Pyrgos-Karavostasi* un *Astromeritis-Zhodia*.

3. SECINĀJUMI

Kā jau norādīts iepriekšējo gadu ziņojumos, Kipras Republikas un SBA iestāžu veiktā robežlīnijas kontrole apstiprinātajās šķērsošanas vietās ir bijusi apmierinoša. Robežlīniju neatbilstīgi šķērsojošo personu skaits pieauga, un situācija ir jāuzrauga rūpīgāk. Komisija mudina SBA administrāciju izvietot nepieciešamos cilvēkresursus “neatļautu robežšķērsošanas vietu” jautājuma risināšanai. Komisija joprojām uzskata, ka īpaši svarīga ir robežšķērsošanas vietām piemērojamo prasību stabilitāte, prognozējamība un juridiskā noteiktība un ES pilsoņu brīva pārvietošanās.

¹⁵ COM/2015/0380 final – 2015/0165 (NLE).

¹⁶ http://europa.eu/rapid/press-release_MEX-15-5402_en.htm.

Pāri robežlīnijai veiktās tirdzniecības vērtība 2017. gadā palielinājās, proti, par 9,5 % jeb no EUR 4 374 968 līdz EUR 4 790 964, savukārt to preču vērtība, par kurām KTTK ir izsniegusi pavaddokumentus, samazinājās par 13,55 % jeb no EUR 5 017 714 līdz EUR 5 697 695. Tirdzniecības apjoma ziņā galvenās preču grupas bija plastmasa, kam sekoja būvmateriāli, svaigas zivis, atkritumi vai lūžņu produkti un kartupeļi. Vispārējā pieauguma pamatā galvenokārt ir tieši tirdzniecība ar būvmateriāliem.

Kipras Tirdzniecības un rūpniecības kamera un Kipras turku Tirdzniecības kamera turpināja ciešu sadarbību, lai rastu ekonomisku labumu abām kopienām.

Pārskata periodā joprojām bija saglabājušies vairāki tirdzniecības ierobežojumi. Kipras republika joprojām neļāva šķērsot robežlīniju Kipras turku komerctransportam, kura svars pārsniedza 7,5 tonnas, vai pārvest pārstrādātus pārtikas produktus. 2017. gadā nav notikusi nekāda virzība.

Kopumā, lai gan Zaļās līnijas regula joprojām nodrošina stabilu pamatu, kas ļauj īstenot personu pārvietošanos un preču apriti uz Kipras Republikas valdības kontrolēto teritoriju un pretējā virzienā, Komisijai joprojām ir bažas par to, ka tirdzniecības apjoms ir mazs. Komisija uzskata, ka iepriekšminēto tirdzniecības ierobežojumu likvidēšana palīdzētu būtiski palielināt tirdzniecības apjomu pāri Zaļajai līnijai. Komisija cer, ka abu kameru darbs, kas tiek veikts, lai uzlabotu saziņu starp abām uzņēmējdarbības kopienām, palielinās ekonomiskos sakarus.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Komisija joprojām paļaujas uz Kipras Republikas un SBA rezultatīvu sadarbību, kas ļautu nodrošināt Padomes Regulas (EK) Nr. 866/2004 reālu īstenošanu. Komisija turpinās uzraudzīt šīs regulas īstenošanu.